

УДК 01 (477) «2004/2018»

DOI: <https://doi.org/10.32461/2409-9805.2.2019.175853>

Політова Олена Аркадіївна,
кандидат історичних наук,
директор бібліотеки
муніципального закладу вищої освіти
«Київської Академії мистецтв»
politov2@ukr.net
orcid.org/0000-0002-6516-0828

БІБЛІОГРАФОЗНАВЧІ РОЗВІДКИ НА СТОРІНКАХ ЖУРНАЛУ «БІБЛІОТЕКОЗНАВСТВО. ДОКУМЕНТОЗНАВСТВО. ІНФОРМОЛОГІЯ»

Мета роботи – здійснити стислий огляд наукових статей бібліографознавчої проблематики, надрукованих у часописі «Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія» у 2004-2018 роках. **Методологія** дослідження полягає у використанні бібліографічного методу, методів аналізу та синтезу, узагальнення. **Наукова новизна** роботи полягає в узагальненні проблемно-тематичних характеристик конкретного сегменту публікацій у фаховому журналі – наукових статей, які розкривають основні напрями досліджень бібліографознавчої тематики за останні 15 років. **Висновки.** Зміст проаналізованих публікацій висвітлює актуальні проблеми бібліографознавства та бібліографії в контексті завдань інтеграції наук інформаційно-документного циклу, розвитку інформатизації бібліотек; дозволяє простежити основні тенденції у розвитку бібліографознавства та бібліографії в зазначений період.

Ключові слова: бібліографознавство, бібліографія, науковий журнал, бібліотекознавство, документознавство, наукові статті.

Політова Елена Аркадиевна,
кандидат исторических наук,
директор библиотеки
муниципального учреждения высшего образования
«Киевской Академии искусств»

БИБЛИОГРАФОВЕДЧЕСКИЕ ПУБЛИКАЦИИ НА СТРАНИЦАХ ЖУРНАЛА «БИБЛИОТЕКОВЕДЕНИЕ. ДОКУМЕНТОВЕДЕНИЕ. ИНФОРМОЛОГИЯ»

Цель работы – осуществить сжатый обзор научных статей библиографоведческой проблематики, напечатанных в журнале «Библиотекосведение. Документознавство. Інформологія» в 2004-2018 годах. **Методология исследования** заключается в использовании библиографического метода, методов анализа и синтеза, обобщения. **Научная новизна** работы заключается в обобщении проблемно-тематических характеристик конкретного сегмента публикаций в профессиональном журнале – научных статей, раскрывающих основные направления исследований библиографоведческой тематики за последние 15 лет. **Выводы.** Содержание проанализированных публикаций освещает актуальные проблемы библиографоведения и библиографии в контексте задач интеграции наук информационно-документного цикла, развития информатизации библиотек; позволяет проследить основные тенденции в развитии библиографоведения и библиографии в обозначенный период.

Ключевые слова: библиографоведение, библиография, научный журнал, библиотекосведение, документоведение, научные статьи.

Politova Elena,
Doctor of Philosophy in historical sciences,
library director
municipal Institution of Higher Education
to Kyiv Academy of arts

BIBLIOGRAPHY STUDIES OF PUBLICATION ON THE PAGES OF THE JOURNAL «LIBRARY SCIENCE. RECORD STUDIES. INFORMOLOGY»

The purpose of the article - to carry out the compressed review of the scientific articles of bibliography studies range of problems, printed in the journal „Library Science. Record Studies. Informology» in 2004-2018. The research methodology consists of the use of the bibliographic method, methods of analysis and synthesis, generalization. The scientific novelty of work consists in the generalization of problem-thematic descriptions of a concrete segment of publications in a professional magazine - the scientific articles that expose basic directions of researches of bibliography studies subjects for 15 last the. Conclusions. The table of contents of the analyzed publications lights up the issues of the day of bibliography studies and to the bibliography in the context of tasks to the integration of sciences of the informatively-debenture cycle, development of informatization of libraries; allows to trace basic tendencies in development of bibliography studies and bibliography in a marked period.

Key words: *bibliography studies, bibliography, scientific journal, library science, record studies, scientific articles.*

Актуальність теми дослідження. Концепцією журналу «Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія» було передбачено комплексне висвітлення теоретичних проблем суміжних наук – архівознавства, джерелознавства, бібліографознавства і т. ін. [14]. Бібліографія була однією з улюблених справ засновника й першого головного редактора цього журналу доктора історичних наук професора М. С. Слободяника, і колегию цього часопису постійно приділялася увага питанням теорії, методики та практики бібліографічної діяльності. Аналіз тематичної структури бібліографознавчих публікацій дає змогу визначити основні напрями бібліографознавчих досліджень, простежити тенденції в розвитку бібліографознавства та бібліографії у 2004-2018 рр.

Аналіз досліджень і публікацій. Про публікації з питань бібліографії та бібліографознавства у кількох фахових виданнях йшлося свого часу у статті фахівця Національної бібліотеки України імені Ярослава Мудрого Т. Заморіної, яка проаналізувала наукові розвідки з цієї теми за період 2005-2007 років у кількісному, тематичному та хронологічному аспектах, в тому числі, виділила дані по часопису «Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія» [5]. Зокре-

ма, автором зазначено про кількість статей з теорії бібліографознавства, термінології, бібліографічного обслуговування користувачів, а також публікацій про бібліографічну діяльність бібліотек та наукових установ у зазначений період [5, 26].

Зауважимо, що бібліографознавча проблематика займає окреме місце в структурі покажчика змісту журналу «Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія» [1]. Публікації даної тематики авторами посібника узагальнені в окремому підрозділі «6.1. Бібліографознавство».

Виклад основного матеріалу. Всього за вказаний період у згаданому покажчику зареєстровано понад 20 наукових статей з теорії, методики й практики бібліографічної діяльності. Разом з тим, статті, що містять бібліографознавчу тематику, є й у інших розділах цього посібника.

Вже в перший рік виходу журналу були опубліковані наукові розвідки з бібліографознавства: розлога стаття Г. М. Швецової-Водки, присвячена бібліографічним посібникам, що відображають українську книгу періоду 1917-1921 рр. – одного з найбільш складних періодів в у вітчизняній історії [20], та публікація В. В. Загуменної – про актуальні проблеми вітчизняної бібліографії [4].

Відома українська вчена в галузі бібліографознавства та документознавства професор Г. М. Швецова-Водка, віддаючи належне бібліографічним показникам, які видані провідними бібліотеками країни в межах програм «Національна бібліографія України», зупинилась на порівняльному аналізі змісту двох випусків науково-допоміжного покажчика «Спецфонд Книжкової палати України (1917-1921 рр.)» (К., 2003) та п'ятого випуску покажчика «Україномовна книга у фондах Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського» (1917-1923)» (К., 2002) [20]. Цей аналіз показав, що, незважаючи на наявність однакових відомостей, названі посібники не дублюють, а доповнюють один одного і можуть вважатися вагомими складовими українського бібліографічного репертуару [20, 69].

Професор В. В. Загуменна послідовно висвітлює здобутки та перспективи національної бібліографії за десятиріччя, що минуло від часу проведення наукової конференції «Національна бібліографія України: стан і тенденції розвитку» (1994) [4]. Відзначено значні зрушення у напрямі створення національного бібліографічного репертуару та у галузі державної реєстрації видань, що виходять в Україні [4, 56-57]. Вчена також вказала на невирішені проблеми: зокрема, на той час залишалися невизначеними важливі теоретико-методичні, термінологічні питання та основоположні принципи обліку в національній бібліографії [4, 58].

Окрема тема – історичні аспекти бібліографічної діяльності бібліотечних установ. Наприклад, про підготовку рекомендаційних бібліографічних покажчиків Національною бібліотекою України імені В. І. Вернадського в 1948-1964 рр. висвітлено Д. В. Устиновським [19]. У той період ця бібліотека мала назву Державна публічна бібліотека і виконувала функції методичного центру з координації діяльності в галузі рекомендаційної бібліографії в Україні, забезпечення бібліографічною інформацією органів влади та управління. Д. В. Устиновський детально висвітлює бібліографічну діяльність книгозбірні та внесок її фахівців у розвиток рекомендаційної бібліографії в Україні, зазначив також і про критику за результатами перевірки 1957 року, підкресливши, що

створення рекомендаційної бібліографії не було притаманне для практики діяльності головної наукової бібліотеки республіки. Як відомо, надалі колектив бібліотеки зосередився на створенні науково-допоміжної бібліографії, забезпеченні пріоритетних напрямів вітчизняної академічної науки.

Фахівці Національної наукової сільськогосподарської бібліотеки Національної Аграрної Академії України (до 2012 року – Державна наукова сільськогосподарська бібліотека – ДНСГБ НААН України) Т. Ф. Дерлеменко та О. П. Анікіна висвітлюють стан та сучасні проблеми національної сільськогосподарської бібліографії [3]. Автори зазначили, що бібліотека має найповніші зібрання документів сільськогосподарської тематики і з 2002 року вже видала 10 випусків покажчика «Українська сільськогосподарська книга (із фондів ДНСГБ УААН)», що охоплюють літературу, опубліковану з 1868 по 1945 рр. Проаналізовано також присвячені вченим-аграріям серії біобібліографічних покажчиків, що започатковані директорами Бібліотеки – М. С. Слободяником, В. А. Вергуновим у 1998-2010 рр. Т. Ф. Дерлеменко та О. П. Анікіна наголосили на необхідності створення національної сільськогосподарської бібліографії як важливої складової державної програми інформатизації України та аграрної галузі зокрема [3, 60].

Мета статті С. О. Ткаченко – проаналізувати галузеві бібліографічні посібники з питань історії та сучасного стану банківської справи в Україні, бухгалтерського обліку, кредитів, фінансів, фінансового контролю, інвестиційної, біржової і страхової діяльності та аудиту [18]. Автором розглянуто структуру посібників, їхній довідковий апарат, позитивні сторони й недоліки, а також запропоновано ввести відповідний навчальний курс у освітніх закладах [18, 79].

Не оминали увагою проблеми бібліографії і архівісти. Зокрема, детальний аналіз трьох переліків, укладених як матеріали до бібліографії архівної україніки станом на 2005, 2009 та 2010 роки, здійснила на сторінках часопису Т. Г. Боряк [2]. Позитивно оцінюючи наявність «Матеріалів до бібліографії» на порталі «Архіви України» загалом, вчена відмітила, що вони не можуть розгля-

датися як вичерпний бібліографічний ресурс, подала ряд зауважень і пропозицій щодо його структуризації за розділами.

О. А. Політова у своєму дослідженні на основі аналізу масиву бібліографічних посібників з історії України, виданих у 90-і роки ХХ – поч. ХХІ ст., охарактеризувала сучасний стан та визначила основні тенденції в бібліографічному забезпеченні вітчизняної історичної науки [12]. Автор підкреслила значення бібліографії другого ступеня, особливості застосування терміну «метабібліографія» та акцентувала, що аналіз дисертаційних досліджень з бібліографознавства за період 1991-2008 рр. показав домінування досліджень галузевої бібліографії, серед яких саме історичні науки набули найбільшого обґрунтування [12, 43]. Статистичний аналіз в аспекті колективного суб'єкта бібліографічної діяльності показав активну бібліографічну роботу інститутів Національної Академії наук України, національних бібліотек, обласних універсальних наукових бібліотек. Відзначені тенденції до значного збільшення джерельної основи бібліографування за рахунок зростання потоку видань історичної тематики в сучасний період, розширення кола колективів, що створюють бібліографічні посібники з історії України і т. ін. Неодмінною умовою подальшого успішного розвитку історичної бібліографії є використання інноваційних технологій, координація та кооперація в бібліографічній діяльності галузевих наукових установ, архівів, бібліотек та інших інституцій [12, 50].

Значення бібліографії бібліографії для інформаційно-пошукової діяльності та роль книги й бібліотеки в умовах нових інформаційних технологій розкрила у своїй статті А. В. Кухтіна [6]. За результатами аналізу наукових публікацій, присвячених традиційній та електронній бібліографії, вчена підсумувала: «Факт отражения в печатных пособиях библиографии библиографии электронных ресурсов библиографической информации, а в ресурсах электронной библиографии библиографии печатных библиографических пособий свидетельствует о взаимодействии традиционной и электронной библиографии библиографии как условия ее адаптации к новой информационной ситуации» [6, 79].

В останні роки у вітчизняному бібліографознавстві актуалізувався біобібліографічний напрям. Саме цій тематиці присвячений ґрунтовний аналіз Л. О. Матвійчук [7]. Автор розкрила демократичні процеси в розширенні видів і типів біобібліографічної продукції в Національній академії наук України, зокрема, відмову від закріплених попередньою нормою змісту та структури біобібліографічного покажчика, появу нових видів біобібліографічних праць та розширення сфери комунікаційної взаємодії між наукою й суспільством. Виявлені очевидні диспропорції між реальною кількістю членів НАН України та біобібліографічною інформацією про них, а тим більше – за наявності окремих біобібліографічних видань. У висновках дослідниці зазначила про посилення ролі біобібліографії як форми наукової репрезентації особистісного внеску персони в науку та стверджує: «Підготовка таких праць, зокрема, у вигляді біобібліографічних словникових ресурсів щодо членів академії та видатних вчених, колективно академічними установами та бібліографами буде сприяти підвищенню іміджу української науки в світовому просторі» [7, 43].

Н. Т. Стронська на сторінках часопису «Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія» проаналізувала мережеві біобібліографічні електронні ресурси провідних країн світу на прикладі створених та діючих ресурсів Канади, США, Росії, Білорусі, Польщі [14]. Важливо те, що подані вченою порівняльні характеристики цих ресурсів розкривають можливості та перспективи впровадження даного досвіду на вітчизняному ґрунті.

У подальшому Н. Т. Стронська дослідила специфіку функціонування електронної бібліотеки, структурною частиною якої є інформаційна модель «Українська бібліографія в особах» [13]. У висновках вченої йдеться про розвиток інформаційних потреб науки щодо повноти інформації про особу, можливість в єдиному комплексі представити як наукову особистість, так і її повнотекстовий доробок. Це дозволяє створити не лише біобібліографічний ресурс, але й повнотекстову електронну бібліотеку праць вченого – як опублікованих, так і в архівних джерелах; тих, що характеризують науковий доробок його школи, просопографічні зв'язки тощо.

Н. Т. Стронська стверджує, що «до електронної бібліотеки увійдуть інформаційні джерела різного походження, оскільки вона має акумулювати електронну бібліографічну інформацію, повнотекстові біографічні інформаційні джерела, в тому числі, архівні і музейні, та бібліографічні твори українських бібліографів» [13, 48].

В журналі також публікувалися зарубіжні бібліографознавці, зокрема, професор Т. О. Новоженова у кількох номерах висвітлювала теоретичні та методологічні питання бібліографознавства [8-11]. Йшлося про формування синергетичної парадигми бібліографознавства [11], методологічний статус синергетики в науці про бібліографію [9], використання ідей синергетики в інформаційно-бібліотечних науках [8]. У одній із своїх критичних статей автор проаналізувала різні концепції в теоретичному бібліографознавстві та акцентувала на проблемі суб'єктивізму в теоретичних та методологічних узагальненнях окремих російських вчених, необхідності співпраці та взаєморозуміння у створенні єдиної інтегрованої сучасної теорії бібліографії [10].

В контексті міжнародного співробітництва важливо також згадати рецензійну статтю М. С. Слободяника «Итоги развития библиографоведения подведены. Ясны ли перспективы?» [13]. Автор продемонстрував широку обізнаність у всіх актуальних проблемах зарубіжної бібліографічної науки, проаналізувавши збірник «Российское библиографоведение: итоги и перспективы» (М., 2006. 682с), показав позитивні сильні й слабкі сторони цього видання, виділив головну ідею авторського колективу: взаємозв'язок перспектив бібліографознавства з уточненням місця бібліографії в інформаційному просторі сучасного суспільства [13, 94]. У своїх висновках М. С. Слободяник підкреслив, що бібліографія залишається «особенной системой управления документированным знанием» [13, 95].

Надзвичайно цінною з точки зору критичного осмислення методології укладання бібліографічних посібників є полеміка М. С. Слободяника [15] та Г. М. Швецової-Водки [21] на сторінках журналу. Г. М. Швецова-Водка у рецензії на науково-допоміжний бібліографічний покажчик «Українське бібліотекознавство (1991-2008)» (К., 2010, 178 с.) детально виклала зауваження і пропозиції авторам цього посіб-

ника щодо методики групування бібліографічних описів, назв розділів, системи посилань, відбору документів та їх опису, а також зазначила, що «бібліотечна справа перетинається зі сферою практичної бібліографічної діяльності <...>, існують поняття «бібліотечне бібліографознавство» або, навпаки, «бібліографічне бібліотекознавство» [21, 67].

У цьому ж номері журналу М. С. Слободяник, як один із укладачів та автор вступної статті рецензованого видання, дав відповідь рецензенту на всі зауваження, підкресливши незаангажованість критики та слухність багатьох пропозицій Г. М. Швецової-Водки, а також пояснив власну концепцію щодо критеріїв відбору публікацій для бібліографування та методичних підходів до групування матеріалів у посібнику [15]. Безперечно, ця дискусія справжніх корифеїв бібліографознавчої сфери має спонукати практиків до удосконалення якості фахових бібліографічних посібників.

Висновки. Моніторинг наукових розвідок з бібліографознавства, що опубліковані у часописі «Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія» за останні 15 років, дозволив стисло узагальнити тематичні характеристики та підкреслити наукове значення цих публікацій. Вагомим внеском в історію вітчизняної бібліографії, теорію та методологію бібліографознавства стали публікації відомих вчених: В. В. Загуменної [4], М. С. Слободяника [13-15], Н. Т. Стронської [16-17], Д. В. Устиновського [19], Г. М. Швецової-Водки [20-21] та ін. Найбільше статей вийшло в період 2009-2012 рр., і вони мали велике наукове значення для розвитку як галузевої бібліографії – праці Т. Ф. Дерлеменко й О. П. Анікіної [3], С. О. Ткаченко [18]; бібліографії другого ступеня – наукова розвідка А. В. Кухтіної [6]; так і архівної справи та документознавства – Т. Г. Боряк [2], історичної науки – стаття О. А. Політової [12], біобібліографії – Л. О. Матвійчук [7]. Таким чином, можна стверджувати, що упродовж усіх років свого існування фаховий часопис «Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія» цілеспрямовано й систематично висвітлював актуальні проблеми бібліографознавства та бібліографії в контексті завдань інтеграції наук інформаційно-документного циклу і розвитку інформатизації бібліотек.

Список використаних джерел

1. Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія : наук.-допом. бібліогр. покажчик журналу / уклад.: С. Х. Литвин, В. В. Добровольська, О. М. Збанацька, О. Г. Кириленко ; НАКККіМ ; Нац. б-ка ім. Ярослава Мудрого. Київ, 2019. 83с.
2. Боряк Т. Г. Бібліографування наукових праць з архівної україніки: штрихи до бібліографічних здобутків і втрат 2005-2010 років. Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. 2010. № 4. С. 37-44.
3. Дерлеменко Т. Ф., Анікіна О. П. Внесок Державної наукової сільськогосподарської бібліотеки у створення Національної сільськогосподарської бібліографії та біографістики. Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. 2010. № 3. С. 53-60.
4. Загуменна В. В. Національна бібліографія України: здобутки та перспективи. Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. 2004. №4. С. 55-58.
5. Заморіна Т. Висвітлення питань бібліографії та бібліографознавства на сторінках фахової бібліотечної періодики у 2005-2007 рр. Бібліотечна планета. 2009. №3. С.25-30.
6. Кухтина А. В. Библиография библиографии в условиях электронных коммуникаций: состояние проблемы. Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. 2009. № 3. С. 74-80.
7. Матвійчук Л. О. Біобібліографічні видання кінця ХХ – початку ХХІ століття в Національній академії наук України: традиції та інновації (1992–2012). Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. 2016. № 4. С. 37-43.
8. Новоженова Т. А. Использование идей синергетики в информационно-библиотечных науках. Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія 2009. №1. С.38-45.
9. Новоженова Т. А. Методологический статус синергетики в науке о библиографии. Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. 2008. №2. С.51-55.
10. Новоженова Т. А. Синергетическая теория библиографии как выход из лабиринта синергетических концепций. Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. 2011. №1. С. 55-64.
11. Новоженова Т. А. Формирование синергетической парадигмы библиографоведения. Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. 2007. №2. С.25-33.
12. Політова О. А. Сучасні тенденції у бібліографічному забезпеченні вітчизняної історичної науки. Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. 2010. № 4. С. 44-51.
13. Слободяник М. С. Итоги развития библиографоведения подведены. Ясны ли перспективы? Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. 2007. №1. С. 91-95.
14. Слободяник М. С. Концепція та пріоритетна проблематика журналу. Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. 2004. №1. С.7-8.
15. Слободяник М. С. Роздуми бібліографа з приводу рецензії професора Г. М. Швецової-Водки. Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. 2012. № 1. С. 68-71.
16. Стронська Н. Т. Електронна бібліотека в контексті інформаційної моделі «Українська бібліографія в особах». Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. 2018. №1. С.43-49.
17. Стронська Н. Т. Мережеві біобібліографічні ресурси провідних країн світу. Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. 2017. № 1. С. 79-88.
18. Ткаченко С. О. Галузеві бібліографічні посібники для фахівців банківсько-фінансової сфери. Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. 2009. № 4. С. 73-79.
19. Устиновський Д. В. Підготовка рекомендаційних бібліографічних покажчиків Національною бібліотекою України імені В. І. Вернадського в 1948-1964 роках. Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. 2011. № 1. С. 64-72.
20. Швецова-Водка Г. М. Українська книга 1917–1921 рр. у бібліографічних покажчиках. Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. 2004. №2. С. 65-70.
21. Швецова-Водка Г. М. Українське бібліотекознавство 1991-2008 рр.: бібліографічне підбиття підсумків. Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. 2012. № 1. С. 65-68.

References

1. Bibliotekoznavstvo. Dokumentoznavstvo. Informolohiia: nauk.-dopom. bibliohr. pokazhchyk zhurnalu / uklad.: S. Kh. Lytvyn, V. V. Dobrovolska, O. M. Zbanatski, O. H. Kyrylenko ; NAKKKiM ; Nats. b-ka im. Yaroslava Mudroho. Kyiv, 2019. 83 p. [in Ukrainian].
2. Boriak T. H. Bibliohrafuvannia naukovykh prats z arkhivnoi ukrainyky: shtrykhy do bibliohrafichnykh zdobutkiv i vtrat 2005-2010 rokiv. Bibliotekoznavstvo. Dokumentoznavstvo. Informolohiia. 2010. № 4. pp. 37-44. [in Ukrainian].
3. Derlemenko T. F., Anikina O. P. Vnesok Derzhavnoi naukovoï silskohospodarskoi biblioteky u stvorennia Natsionalnoi silskohospodarskoi bibliohrafii ta biohafistyky. Bibliotekoznavstvo. Dokumentoznavstvo. Informolohiia. 2010. № 3. pp. 53-60. [in Ukrainian].
4. Zahumenna V. V. Natsionalna bibliohrafia Ukrainy: zdobutky ta perspektyvy. Bibliotekoznavstvo. Dokumentoznavstvo. Informolohiia. 2004. №4. pp. 55-58. [in Ukrainian].
5. Zamorina T. Vysvitlennia pytan bibliohrafii ta bibliohrafoznavstva na storinkakh fakhovoi biblioteknoi periodyky u 2005-2007 rr. Bibliotekna planeta. 2009. №3. pp.25-30. [in Ukrainian].
6. Kuhtina A. V. Bibliografija bibliografii v uslovijah jelektronnykh komunikacij: sostojanie problemy. Bibliotekoznavstvo. Dokumentoznavstvo. Informologija. 2009. № 3. pp. 74-80. [in Ukrainian].
7. Matviichuk L. O. Biobibliohrafichni vydannia kintsia KhKh – pochatku KhKhI stolittia v Natsionalnii akademii nauk Ukrainy: tradytsii ta innovatsii (1992–2012). Bibliotekoznavstvo. Dokumentoznavstvo. Informolohiia. 2016. № 4. pp. 37-43. [in Ukrainian].
8. Novozhenova T. A. Ispol'zovanie idej sinergetiki v informacionno-biblioteknykh naukah. Bibliotekoznavstvo. Dokumentoznavstvo. Informologija. 2009. №1. pp. 38-45. [in Ukrainian].
9. Novozhenova T. A. Metodologicheskij status sinergetiki v nauke o bibliografii. Bibliotekoznavstvo. Dokumentoznavstvo. Informologija. 2008. №2. pp. 51-55. [in Ukrainian].
10. Novozhenova T. A. Sinergeticheskaja teorija bibliografii kak vyhod iz labirinta sinergeticheskikh koncepcij. Bibliotekoznavstvo. Dokumentoznavstvo. Informologija. 2011. №1. pp. 55-64. [in Ukrainian].
11. Novozhenova T. A. Formirovanie sinergeticheskoi paradigmy bibliografovedenija. Bibliotekoznavstvo. Dokumentoznavstvo. Informologija. 2007. №2. pp. 25-33. [in Ukrainian].
12. Politova O. A. Suchasni tendentsii u bibliohrafichnomu zabezpechenni vitcheznianoi istorychnoi nauky. Bibliotekoznavstvo. Dokumentoznavstvo. Informolohiia. 2010. № 4. pp. 44-51. [in Ukrainian].
13. Slobodjanik M. S. Itogi razvitija bibliografovedenija podvedeny. Jasny li perspektyvy? Bibliotekoznavstvo. Dokumentoznavstvo. Informologija. 2007. №1. pp. 91-95. [in Ukrainian].
14. Slobodianyuk M. S. Kontseptsii ta priorytetna problematyka zhurnalu. Bibliotekoznavstvo. Dokumentoznavstvo. Informolohiia. 2004. №1. pp.7-8. [in Ukrainian].
15. Slobodianyuk M. S. Rozdumy bibliohrafa z pryvodu retsenzii profesora H. M. Shvetsovoi-Vodky. Bibliotekoznavstvo. Dokumentoznavstvo. Informolohiia. 2012. № 1. pp. 68-71. [in Ukrainian].
16. Stronska N. T. Elektronna biblioteka v konteksti informatsiinoi modeli «Ukrainska bibliohrafia v osobakh». Bibliotekoznavstvo. Dokumentoznavstvo. Informolohiia. 2018. №1. - pp.43-49. [in Ukrainian].
17. Stronska N. T. Merezhevi biobibliohrafichni resursy providnykh krain svitu. Bibliotekoznavstvo. Dokumentoznavstvo. Informolohiia. 2017. № 1. pp. 79-88. [in Ukrainian].
18. Tkachenko S. O. Haluzevi bibliohrafichni posibnyky dlia fakhivtsiv bankivsko-finansovoi sfery. Bibliotekoznavstvo. Dokumentoznavstvo. Informolohiia. 2009. № 4. pp. 73-79. [in Ukrainian].
19. Ustynovskiy D. V. Pidhotovka rekomendatsiinykh bibliohrafichnykh pokazhchykiv Natsionalnoiu bibliotekoi Ukrainy imeni V. I. Vernadskoho v 1948-1964 rokakh. Bibliotekoznavstvo. Dokumentoznavstvo. Informolohiia. 2011. № 1. pp. 64-72. [in Ukrainian].
20. Shvetsova-Vodka H. M. Ukrainska knyha 1917–1921 rr. u bibliohrafichnykh pokazhchykakh. Bibliotekoznavstvo. Dokumentoznavstvo. Informolohiia. 2004. №2. pp. 65-70. [in Ukrainian].
21. Shvetsova-Vodka H. M. Ukrainske bibliotekoznavstvo 1991-2008 rr.: bibliohrafichne pidbytta pidsumkiv. Bibliotekoznavstvo. Dokumentoznavstvo. Informolohiia. 2012. № 1. pp. 65-68. [in Ukrainian].